

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Lævini Torrentini, Episcopi Antverpiensis, Poemata Sacra

Torrentius, Laevinus

[S.l.], 1594

In Iohannis Avstriaci Navalem De Tvrcis Victoriam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69329](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69329)

IN
IOHANNIS AVSTRIACI
NAVALEM DE TURCIS
VICTORIAM.

DILECTA celo (Quis bonus abnuat?)
Dilecta celo est Austriadum domus.
Hunc Caroli praecleara virtus,
Hunc meruit pietas amorem.
Quanto me maior viribus exitit,
Tanto minorem se superis gerens
Dum templa, dum propugnat aras,
Et veterum pia sacra patrum,
Forti nec audet fidere dextera
Quodcunque Christi religio vetat,
Succreuit usque atque usque, summa
Vertice dum feriens Olympum
Aequavit astris imperium. Suo
Quod inde nato tradidit, ac Deo
Se mancipans, curisq; solvens,
Composita placidus quiete
Qua deerat auro summa fugacibus
Explevit annis. Nunc Superum choros
Lustrans, & insigni corona,
Purpureoq; nitens amictu,
Heroes inter laudibus inclitos
Alto recumbit conspicuus toro,
Gaudetq; non longo labore
Perpetuos adisse honores.
At cetera expers sollicitudinis,
Unum efficiaci prosequitur prece,
Ut Numinis quem sensit ipse
Sentiat & soboles favorem.
Nec vota fallunt. Hoc toties tibi
Philippe certa perspicitur fide.

Nam quidquid aut pace inchoaris,
 Aut validis animosus armis,
 Desideratum ducit ad exitum
 Ille ille vindex Austriadum Deus,
 Tibi undique, ut quondam parenti,
 Concilians decus atque famam.
 Nec fratris impar est Genius, tuis
 Qui nuper vrgens auspiciis feros
 Sic contudit, sic fregit hostes,
 Threicia ut dominator ora,
 Byzantis arces imperio tenens,
 Arctisq; Ponti faucibus incubans,
 Nilumque, Jordanemque, & omnem
 Vna Asiam cohibens catena,
 Duroq; Graios seruitio premens,
 Atque hinc Molossos, hinc Nomadas trahens,
 Immensa & atrax classe utrique
 Hesperia minitans ruinam,
 Nulla antè vi, nulla arte domabilis,
 Nunc ipse sese contrahat, ac sibi
 Suisq; diffidat stupendo
 Nominis Austriaci pauore.
 Vastata Cyprus, (prò dolor!) & graui
 Hac clade pridem qua Venetum fuit
 Libata iam virtus cruenti
 Huc animum impulerant tyranni,
 Huc Barbarorum pectora militum,
 Ut, ipse contra si steterit Deus,
 Deumque, caelestesq; senis
 Appeterent acies sagittis.
 Humana quo non proruit impotens
 Natura, veri nescia? Sed magis
 Quo creuerit, maiore praeceptis
 Fertur in exitium tumultu.
 Ergo illa nostris ebria cladibus

T 4

Deprensa

Deprensa classis Dulichio in mari,
 Quâ callido regnata Ulyssi
 Saxa graui quatit unda ponto,
 Quid Christiani gratia nominis
 Viresq; possint obruta fluctibus
 Mox sensit, & consumpta flammis,
 Et rigido lacerata ferro.
 Tuti antiè noto constiterant sinu,
 Naupactum, & vrbes inter Achaicas.
 Rapti sed inde ardore pugna
 Cum ruerent stimulante prada,
 Prensis sub altis ceu stabulis lupi
 Qua structa nobis pertulerunt mala,
 Lugentq; victi. Nos opimum
 Incolumes canimus triumphum,
 Quo nullus umquam pulchrior. Actius
 Non hoc Apollo, non Salamis neget,
 Incesta quanquam Aegyptus illic,
 Hic tumidi periere Perse.
 Par caussa victis, ut malè sit malis.
 Sed Turca quanto senior omnibus,
 Hoc illius maiore plausu
 Vincitur obruiturq; fastus.
 En vasta nigro quot fluitant mari
 Permista rebus corpora. Stat stupens
 Euenus, attollitq; ripis
 Attonitas Achelous undas.
 At monte doctis virginibus sacro
 Ganisa Phociis cedere Barbaros,
 Crucesq; victrices per vdos
 Ionij volitare campos,
 Dat signa dempti Graiugenis ingi,
 Desuetaq; ardens pectora suscitato,
 Themingq;, Cyrrhaemq; vatem,
 Et reuances monet esse Musas.

Saluete magni quos veneror Duces
 Sudore & atro sanguine sordidos,
 Saluete, per quos parata nuper
 Perpetua monumenta fama.
 Non ora centum, non totidem satis
 Sint pleetra vestris laudibus. Et tamen
 Vrsine, teq; iugens Columna,
 Romulea duo lumina urbis,
 Canamq; bello quos Melite viros
 Enutrit audax cedere nescios.
 Tricena nacti quisque colla,
 Obiicerent patriae periculis.
 Nec te silebo te Ligurum decus,
 Ductorq; praestans, Oriadum genus.
 Innecte rostratam merenti
 Tu quoque nunc capiti coronam.
 Maiore sed me proripit impetu
 Vrbs Hadriana condita quae sinis
 Sic Italas illustrat oras
 Virutilum vaga Luna caelum.
 Hec causa belli. Hanc male perditam
 Immanis optat dum Selymus, piuum
 Pertraxit in partes Philippum,
 Et Venetis sociavit armis.
 Innata virtus omnia perpeti
 Quam turpe manult opprobrium, neque
 Mors dura cum post mortem honesti
 Laus pretium sequitur laboris.
 Mori parata, aut vincere pertinax
 Incumbit hosti Antenoridum manus.
 Dumq; huc & huc se vertit ardens,
 Praevalidis agitata remis,
 O illa quantis horrida cladibus
 Est vltima Cyprum, sed dubio die
 Sub Marte, nec paucis suorum, &

T 5

Barbarico

Barbarico simul interempto!

Qui sauo anhelans vulnere cum fugam
Sentiret hostis, Nunc morior lubens
Nunc inquit, & cum voce vitam
Ob patria posuit salutem.

Nec fatum amici, aut te Veneri tua
Tardavit eras. Fortior emicas,
Mixtaq; per cades ruenti
Austriada mediasq; flammis
Accurris acri viuidus impetu,

Palmanq; firmas. O procerum decus,
O prouida cui mente Nestor
Cederet, atque animis Achilles,

Te fata seruent Austriada tuo,
Tuumq; seruent Austriaden tibi.

Quiq; inclita virtute casis
Ismarij ducibus tyranni

Opima feris nunc spolia, & simul
Incensa prater mersaq; fluctibus
Tot signa, & exatas triremes
Eximio trahitis triumpho,

Trahetis iidem curribus aureis
Regem ipsum, & atro gurgite Bosporum.
Nec fallor. En iam turbat Ister
Horribilem trepidans ruinam.

At o paterno qui Latium tenes
Romamq; regna Maxime Pontifex,
Quem lege sacrata per omnem
Christicola veneramur orbem,

(Res nulla fausta cum scelerum Deus
Succenset ultor desinit exitu)

Tu flectere & placare blandis
Vsque Deum precibus memento.

Non pauca praestas militia, sacri
Consortisq; & auctor foederis, at piis.

Vis maior in votis & aris.
O hominum pater atque custos,
Extenta celo brachia dum feres,
Vates ut olim corniger, arduus
Parebit aether, & capessent
Vnanimes tua iussa venti.

Ad eundem Iohannem Austriacum, Belgij
 gubernatorem.

PROCVL Typhoëus, & validus Mimas,
 Gygesq³, & omnis Terrigenum cohors,
 Vastoq³ regnator Cycloporum
 Cede madens Polyphemus antro.
 Quis namque credat corporis vnus
 Horrenda centum brachia? quis feros
 Vultus, & indigesta membra
 Anguineis couisse plantis,
 Aut inquietis horrida fluctibus
 Sulcata siccis tota humeris freta,
 Ossamq³, frondosumq³ magno
 Pelion impositos Olympo?
 Abite nuge. Non alios ego
 Nom Gigantes quam malè qui suis,
 Vt cunque res sic pascit, vti
 Viribus in populum innocentem
 Scire gaudent quo libuit modo,
 Et sine tectis insidiis agunt,
 Seu Marte grassantes aperto
 Ius rabidis statuunt in armis,
 Non antè cæptis abstiterit furor,
 Ah quàm ruina perculerint graui
 Quemcunque confectantur, atrox
 Vt teneram accipiter columbam.
 His Terra mater, nil sapiant enims

Caeste,

Celeste, nullusq; est animo locus
 Quem possident infanda ventris
 Prolunies ferus ac Cupido.
 Præda paratas semper habent manus,
 Intenta semper lumina. Nec furor
 His vnus, at quocunq; vertas,
 Tot scelerum facies & artes
 Circum innocens conglomerant caput,
 Vt nec triformis corpore Cerberi,
 Nec tristium plures inerrent
 Crinibus Eumenidum colubri.
 Non tutus imo qui latitet mari,
 Non tutus is qui montibus asperis.
 Vix ignei porta alta celi
 Incolumes habitura Diuos,
 Ni fulminator Iuppiter impia
 Ausos cornusca deiiciat manu,
 Ac victor æternis fatiget
 Supplicis etiam sub Orco.
 Sed quod ferebant auxilium patris
 Inuidus olim Liber & Hercules,
 De matre mortali, sed ambo
 Tunc numeros meriti Deorum,
 Idus Philippo, qui similis Ioui
 Tot efferarum Barbara gentium
 Conata, monstrosaq; vires
 Auspiciis superat secundis,
 Nunc Iane præstas. Ille Dei metus,
 Cui vera virtus, & pietas comes,
 Arasq; Cælestumq; cultus
 Ætheria veluti sagitta
 Tutatur ardens, tu gladium quatis
 Hastamq;, tu mortalia comparas
 Bellator indefessus arma. O
 Herculeo bene innecta nodo

Calumq;

Calumq; terramque. Hoc solidum decus,
 Hac summa belli gloria, cum Deus
 Castrensia inter signa fulget,
 Et ratio regit equa dextram.

En en probrosa precipites fuga
 In damna certumq; exitum ruunt,
 Urgetq; turbatos aperta
 Sacrilegos grane Numen ira.

Confide. Quid non efficiat piis
 Qui fretus armis iustitiam fouet?
 Hanc usque serua. Nil quod aequè
 Monstra, nouosq; domet Gigantes.

In Iohannis Austriaci mortem.

LAVS magna magnis debita. Quis tuas
 Speret canendo ò Austriadum decus
 Equare virtutes? Sed olim
 Vi cecini pia gratus arma,
 Cum victor vdos Ionij sinus
 Fuso inquinatos sanguine Barbaro
 Emensus eternum tulisti
 Thracibus à domitis triumphum;
 Sic magna adanctum nuper adorea,
 Dum prisca nobis restituis sacra,
 Diuinumq; calcatos honores,
 Fratris & imperium Philippi,
 Laudare fausto cum aggrederer pede,
 Dicturus acri praelia dextera
 Pugnata Gimblaci sub aliis
 Turribus, ac reduces tot vrbes,
 (Quas tute malle composita frui
 Quietè, quanto viribus altior
 Et bellica virtute, tanto
 Iustitia ac pietate maior)

Finiecit

Iniecit atras mox Lachesis manus,
 Nec passa plantam crescere, prò mala
 Ceu falce primò incidit auro,
 Qua solitos veniens ad annos,
 Formosa densis luxurians comis,
 Altoq; tangens sidera vertice,
 Excesset omnes quas vel Indi
 Horrifera aluere siluis.
 Qua pulchra rarò serius occidunt.
 Nec te parentis vincere gloriam
 Decreuerant fas esse que sic
 Ante diem rapuere Parca.
 Hac lege terris nascimur, ut mori
 Quacunque visum sit Superis die
 Necessitas nos cogat. Illa
 Et teneris rapit orta cunis.
 Nam fata prudens oculis Deus.
 Nec scire refert. Quae mihi, quae tibi
 Decreta dum celantur, acri
 Mens vigilat stimulata cura.
 Exemplanos hoc rite docent tua.
 Quem blanda molli cum gereret sinu
 Fortuna, tot plenum benigna
 Muneribus cumulante dextra,
 Hic tu (futuri non ideo magis
 Securus aui, aut desidia fluens,
 Sed impiger, sed mente tota
 Te studiis moderans honestis,
 Caliq; rectorem ante oculos ferens,
 Qui solus addens imperiis decus,
 Quam pace, tam mirandus armis,
 Suppositum sibi torquet orbem)
 Postquam suprema tempora senseras
 Instare vite, non genus, ac bonam
 Causatus at aem, aut pudendum

Militibus

Militibus sine clade letum,
 Fortes ut hostes intrepidus soles,
 Sic irretorto visus es horrida
 Sperare mortis tela vultu,
 Cum socij comitesq; masti
 Nec fronte luctum, nec lacrymas genis
 Celare possent. Magnanimi ducis
 Tam firma & illibata virtus
 Ingenitum exacuit dolorem.
 Quid Marte posses certa diu fides,
 Victo sed hoste ut te quoque vinceres
 Restabat. Hanc mors ista tantam
 Accumulat generose laudem.
 Cur ergo magnos sollicitem Deos,
 Turbemue inani funera nenia?
 Qualem Herculem videre quondam
 Thessalix inga saltuose
 Perferre Nessi vulnera tristibus
 Curata flammis, ultimus hic labor,
 At ceteris maior, per omnes
 Emeritum ut celebraret annos,
 Talem Camena te memorant mea
 (Occlamet atrox invidia ut lubet)
 Tam dura constanter ferendo
 Aethereum penetrasse Olympum.
 Nec morte quisquam gaudeat improbus.
 Non deerit ultor perfidiae Deus,
 Qui Caroli stirpem fouendo
 Indomitos populi furores
 Castiget alto verbere, nec sinat
 Dari efferat. e frena licentia.
 Plorabit auctor cum nefanda,
 Tot scelerum artificis officina.
 Hanc spem potentis Iustitiae soror
 Afflicta firmat Religio. Dei

Clementia

Clementia oppugnata iustus
 Fit furor. O miseri, quis illi
 Obsistat? Atro turbine quàm cito
 Voluuntur vnda, vel stipula leues,
 Vos ipse vos unà tremenda
 Pracipites feriet ruina.
 At tu beatis eximium iubar
 Asscripte Diuis dein precibus inua
 Quos hæctenus tutaris armis.
 Nos meritos referemus hymnos.

LÆVINI

